

mod at udnytte disse fordele, der navnlig ser ud til at være forbundet med muligheden for en reduceret udbygningstakt for de lokale tekniske anlæg.

3. Teknisk infrastruktur

3.1. Lokale tekniske anlæg

Den infrastruktur, der her tænkes på, er i første omgang de mere teknisk prægede an-

læg, såsom gader, veje og stier, anlæg til forsyning med vand, el og belysning, telefon og spildevandsbehandling. Anlægsudgifter hertil er blandt andet blevet belyst i Perspektivplan I, hvor man til brug for byplanmæssige overvejelser har anslået priserne på de vigtigste elementer i byudviklingen. Kun de økonomisk udslagsgivende af dem, der knytter sig tættest til boligerne, er nævnt.

Tabel 1.

Investeringer i lokale tekniske anlæg i nye boligområder 1970-84.

	I procent af anlægsudgiften til 1.000 boliger*)
Færdselsarealer	7,6
Kloak- og rensningsanlæg	4,6
El og belysning	2,1
Telefon	1,2
Vandledninger	0,5
I alt	16,0

*) 128 mill. kr. i 1968-priser.

Kilde: Perspektivplan I (PP I). Bilag. Bilag 5, tabel 8.

Tabellen jfr. også tabel 3 viser, hvorledes fem nødvendige led i byggemodningen indebærer anlægsudgifter, som tilsammen udgør 16 pct. af den tilsvarende boliginvestering. Den væsentligste udgiftspost er færdselsarealerne, men også kloak- og rensningsanlæg er udgiftskrævende.

Andre undersøgelser herunder de der ligger til grund for boligministeriets betænkning nr. 674 vedrørende »Omfang og finansiering af byggemodningsforanstaltninger«, 1973, afspejler samme rangorden i udgiftsmønstret.

De i tabellen angivne tal bygger på en længere række af modelprægede forudsætninger om befolkningens og byggeriets sammensætning, som ikke vil blive gentaget her. Tabellen skal blot belyse, at en øget boligforbedring og byfornyelse, der erstatter nybyggeri, jfr. 2)-6), herigennem kan medvirke til besparelser af anlægsudgifter. Det ville kræve en række yderligere modelprægede betragtninger at præcisere størrelsen af de besparelser, som kan opnås, fordi en vis modregning skal foretages for de udgifter, som er nødvendige for at bringe den etablerede in-

frastruktur op på et tidssvarende niveau, der kan betjene byfornyelsesområderne.

Antages det som et groft regneeksempel, at udtyndingstakten i den ældre boligmasses befolkning kunne nedsættes med én procent fra de nuværende typiske 2-4 pct. pr. år til 1-3 pct. pr. år, så ville der via denne forbedring af den ældre bygningsmasse, som i 6) anslås til 500.000 boliger, kunne »spares« hen mod 5.000 nye boliger pr. år. Denne besparelse skulle (jfr. tabel 1) medføre offentlige besparelser af anlægsudgifter på knap 300 mill. kr. $[20,5 \text{ mill. kr.} (16 \text{ pct. af } 128 \text{ mill. kr. i } 1968\text{-priser}) \times 5 (\text{'000 boliger}) \times 2,9 (1980 \text{ prisindeks}/1968 \text{ prisindeks}) = 297 \text{ mill. kr.}]$

Dette regneeksempel er særdeles groft og tager f. eks. ikke hensyn til, at befolkningsudtyndingen jfr. 7) til en vis grad skyldes, at en del af den ældre boligmasse overgår til erhvervsformål nær de gamle bykerner.

I det anførte regneeksempel er der heller ikke taget højde for, at København og til dels de største provinsbyer har så høje bybyggelsesprocenter, at ethvert offentligt initiativ må forventes at medføre reduktioner